

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 102.

WE SRZODĘ DNIA 20. GRUDNIA 1797.

Z Wiednia d. 13. Grudnia.

Cesarz Janć raczył Arcy Xcia Karola gubernatorem i kapitanem jenerałem królestwa Czeskiego mianować, i jemu prowadzenie całego urzędzenia tam wojskowego powierzył.

Z Londynu d. 1. Grudnia.

Podczas ostatniej audyencyi lord Grenville doniósł urzędownie królowi o śmierci króla Pruskiego. Z kancelaryi stanu wyszedł zaraz rozkaz noszenia 6 tygodni przy dworze żałoby. Król kazał natychmiast wygotować zwyczajne listy pocieszenia do nowego monarchy i nowe zaufania listy, dla naszego nadzwyczajnego ministra lorda Elgin w Berlinie. Wszystkich jest tu zwrocona uwaga, iakie terazniejszy król Pruski przedsięwzie systema polityki.

P. Alao Gardner jest najwyższym komendantem eskadry od 10 liniowych okrętów dla okrycia Irlandyi, przeznaczony i pożegnał się już z królem.

Nowa złota moneta od 7 szelingow jest dziś do banku oddana.

Portugalski ambasador margrabia Pombeira, który jest razem kanclerzem Portugalii zabawi tu całą zimę. On przybył tu z pośrednictwem od Portugalii do zawarcia osobnego z Hiszpanią pokoju; ale gdy w Udine traktat pokoju zaskoczył odwlecze się do kongresu w Rastadt.

Woienny okręt Tisiphone od 20 armat pod kapitanem Honeymann popłynął na Elbę, dla przywiezienia tu Xcia Oranii powracającego z Wiednia. Mówią, że znaczna jedna dama wzdycha za jego przybyciem.

Podług ostatnich wiadomości z przyładku dobrej nadziei, panuje tam wielki niedostatek żywności i furazów, ponieważ wiesniacy nie chcą ich Anglikom dostawiać. Przyprawdzono tam Hollenderski bryg idący z Batawii ładowny bronią która, iak mówią, była do uzbroienia nieukontentowanych na wyspie dobrej nadziei.

przeznaczona i pod dowództwem będących na brygu oficerów, do uderzenia przeciw Capstadt.

Ostatnia dworska gazeta mieści w sobie dodatek do rapportu admirała Duncan o stracie na innych 6 liniowych okrętach w morskiej bitwie d. 11 października, o których nie miał być jeszcze wiadomości. Liczba zabitych i ranionych na owych 6 okrętach jest 95; na reszcie okrętach 751, więc cała nasza strata w bitwie morskiej d. 11 października 846 ludzi wynosi.

Wice admirał P. Hyde Parker komendant okrętów przy Jamayce, doniósł admiralicy pod d. 8 października, o zniszczonych niedawno i zdobytych nieprzyjacielskich okrętach, których liczba do 12 dochodzi. W Europejskich wodach zabrano także świeżo 8 korsarskich Francuzkich okrętów, między którymi znajduje się jedna fregata o kilku armatach.

Teraz wysyłają bardzo wiele w gwineach gotowych pieniędzy do Irlandyi; ostatni pakebot powioził 38,000 gwineów. Nieludzkości jakie tam dotąd defenderowie wydziewiają, są bardzo okrutne. Na człowieku któremu dom zrabowali w wielkie okrucieństwo popełnili, a żonę jego po smrotnym obeysciu się z nią, pierśi po odrzynali.

Lord Keith powrócił sam jeden od krążenia około Brest. — Sekretarz stanu Xzę Portland wydał rozkaz, aby wszyscy cudzoziemcy, którzy odtąd w domach grow natrafieni będą, czy oni'grają, lub czy się tylko przypatrują, z kraju byli wygnani.

Wojsko na Hiszpańskich Filipińskich wyspach zostało wojskiem z Hiszpanii

zmecone. Uzbrojono tam także wiele armatnych szalup.

W St. Domingo miało się 16,000 Hiszpańskich mieszkańców [oświadczyć złączenia się z Anglikami do zdobycia tej całej wyspy. Gdy także wiele kupców Angielskich przy posiadaniu tej wyspy interesowanemi są, porzucono zamiar cofnięcia z tamąd wojsk naszych.

Z Jarmut uciekło 7 Hollenderskich chirurgów na neutralnym okręcie do swej oyczyzny, poczym przeniesiono zaraz będących w Jarmut Hollenderskich oficerów do Fleken-Ege.

Kapitan Cootes nowy kommissarz do wymiany niewolników, pojechał już do Paryża, i ma szczególniejsze zlecenie starania się o uwolnienie kapitana Sidney Smith.

Jedna z tutejszych rannych gazet czyni nad planem skarbowym ministra uwagi, że on prędzej jak inne przygody rewolucyą w Anglii zrobić może.

Z Frankfurtu d. 25. Listopada.

Druga kolonna wojsk Francuzkich przeznaczonych do zbierania się w nadmorskiej Flandryi, dnia 10 przybyła do Bruxelli; za nią pospieszą w krotce z okolic Koblenz, Andernach i Bonn różne wojska oddziały. Zapewniają, że rzeczpospolita Batawska przesze do Dunkierki wszystkie wojenne i transportowe statki, które tylko czuyności Anglików uniknąć zdołają. Sześciu rozbojników dnia 15 w Mons przez gilotynę życie straciło, a pięciu innych dnia 15 w Bruxelli tenże sam los potkał. Jenerał Beurnonville dnia 15 z Utrechtu przybył do Hagi; i ma się powrócić do Paryża, wojskami pod jego kommandą będącemi kommanderuje jenerał Moulin,

pod rozkazami jenerała Augereau. Projekt-rzeczypospolitey Cysrenskiey zupełnie od republikanow lewego brzegu Renu zarzuconym został, iak tylko spostrzegli, że zamiar rządu Francuzkiego nie zgadza się z ich życzeniem i teraz za przyłączeniem do Francuzkiey rzeczypospolitey ubiegają się. Uroczystość *Przyłączenia* obchodzona była przed kilku dniami w Bonn; drzewa wolności w różnych miejscach przy okrzyku: *niech żyje przyłączenie!* świeżo zaszczerpione zostały. Lecz uważają, iż liczba przytomnych tym uroczystościom nie bywa liczna. W niektórych miejscach między przyziacielni przyłączenia, a stronnikami dawniejszego rządu przyszło doczynow. Francuzi nie mieszają się do tych kłótni; ogłaszają tylko za wolnych od praw lennych; dziesięciu &c. tych, którzy się oświadczyli za przyłączeniem.

Król Jmć Pruski Fryderyk Wilhelm III w towarzystwie Królowey Xiążąt i Xiężniczk Pruskich przybył d. 17 po południu do Berlina i zgromadził się u Królowey wdowy dla oświadczenia iey swojego żalu. Ciało zmarłego króla w nocy z 17 na 18 z Potzdamu do Berlina przeniesione i w grobie królewskim złożone zostało. Uroczystość pogrzebowa dnia 20 masię odprawić. Listy z Berlina po różnych u-nieszczane gazetach donoszą, że dnia 16 po południu oddział woyska od 30 ludzi pod komendą i dnego wyższego officyera udał się do domu hrabiny de Lichtenau, bywszey baronowey de Rietz i wszystkie tey damy kosztowne rzeczy zapieczętowano. Lud przed domem w znaczney liczbie zgromadzony poklaskiwał, wołając: *niech żyje nasz nowy Król!* Hrabina samą w Potzdanie, w momencie gdy z trzema po-

wozami mocno obciążowanemi wyjeżdżała, aresztowano.

Z Wenecyi d. 18 Listopada.

Pozawczoray przybyło tu z Fryolu dwa tysiące ludzi z dywizyi jenerała Wiktor; wczoray zrana poszli do Padwy i wrocić się mają do Francyi. Przed kilku dniami trzy bataliony Francuzkie zaambarkowały się do wyspy Korfu. Jednostajnie zapewniają, że wielkie tam pomiędzy Grekami rozruchy panują; wieść także biega że Anglicy zamysłają tam wylądować. Te to dwa powody nadszczają wysłaniu tam woysk Francuzkich dla wzmożenia garnizonow wysp Lewanckich — Rozrucają tu odezwę Cysalpińskiego dyrektoryatu, która wzywa wszystkich Wenneckich patryotow, a nawet liniowe woyska, aby się z bronią amunicyami i bagażami udali do Ferrary, zaręczając im, iż wszystko co kolwiek należące do woyska, z sobą przyniesą gotowemi pieniędzmi zapłacone im będzie. Obywatel Dandolo tu się jeszcze znajdujący, pozawczoray udał się do muncypalności w celu zachęcenia iey, aby się przychyliła do tey odezwuy, na kazując potrzebne iey ogłoszenie; lecz muncypalność odmówiła tego, a nawet przeciw temu wezwaniu, iako przeciwnemu dobrej polityi, oświadczyła się i takowe swoje oświadczenie jeneratom Serrurier i Buonaparter przestala.

Z Paryża d. 27. Listopada.

Słychać, że nasz minister marynarki Pleville Lepellej będzie iako admirał ciałem wylądowaniem kommanderował. — Dla armii Angielskiej będzie w Kalesie telegraf postawiony.

Przeznaczone woyska do wylądowania do Anglii mają do 150,000 ludzi do-

nieść. **Hollandya i Hiszpania**, z krółą o-
statnią iesteśmy zawsze w naylepszym po-
rozumieniu, mają się do tey wyprawy
swoią marynarką i maytkami przykładać,
i ostre przedsięwziąć środki do utrzyma-
nia karności i zapobieżenia zdradzie. Wy-
ładowanie, iak słyhać, ma byź w mie-
siącu marcu przedsięwzięte, i przeznaczo-
ne do tego woyska będą z 6ciu portow,
iako to: Dunkierki, St. Valery, Boulogne,
Kale, Dieppe, i Havre wyprawione.

Ob: Chevalier wynalazł palne rakiety,
które się z fuzy wystrzelują, i ieden jest
dostarczający do zapalenia całego okrętu.
Odkrycie swoje podał dyrektoryatowi, a-
by go przeciw Anglikom użył.

Bywszy nasz minister marynarki Tru-
guet, który na miejsce jenerała Perignon,
naszym ambasadorem do Madrytu miano-
wany jest, w krotce tam odiedzie, i ma
złączenie się Hiszpańskich woiennych o-
krętow przeciw Anglii z naszymi przyspie-
szyć.

Dyrektoryat wysłał już do Chambery
potrzebne pieniądze, dla idącego woyska
od Włoskiej armii do Angielskiej.

Obywytel i fizyk Thilorier oświad-
czył dyrektoryatowi wygotowanie powie-
trzcocy maszyny, w której całą armią z
bronią, i magazynami bez niebezpieczeń-
stwa na powietrzu w śród Anglii zanie-
sie, i względeml oneyże w tuteyszych
dziennikach co następuje ogłosił:

" Wyładowanie do Anglii uda się bez
wątpienia; ale tysiące bohaterow, nie mo-
gący się nawet bić zostaną w wałach mor-
skich pogrążeni. Proponuję ieden sposob,
który flotty naszych nieprzyjaciół, góry i
batterye zastanaiające ich brzegi bez skute-
cznemi uczyni; sposob, który się nie roz-

tropnym zdawać będzie, a jednak w isto-
cie naymniey niebezpiecznym jest; spo-
sób, który w iednym dniu wojnę ukoń-
czy, i Europie wolność morzow, bez o-
płatania iednego nawet człowieka przy-
wroci; sposob nakoniec, który poczet
cudow, większym ieszcze cudem uwień-
czy, a szczęśliwe lub nieszczęśliwe powie-
dzenie sięiego, oko potomności na terażniey-
sze pokolenie ściagnie. Ja oświadczam
wystawienie ruchomego obozu na wzor
Mongolfiera ballonu, który dosyć wielkim
będzie do obciążenia armii, mającey zdo-
być Anglią i wśród kraiu ją wysadzić.
Że to jest rzecz podobna zaden fizyk po-
wąpiwać nie może. Ja obowięziuję się do-
wieść, że to jest łatwe do wykonania, i
nigdy tyle kosztować nie będzie, iak uzbro-
iania morskie."

Jak słyhać dyrektoryat nie miał za
dobre uznać przyjęcia projektu Thiloris.
Dzisiejszy Monitor mowi z powodu tego
projektu: " Nigdy nie okazała się wię-
ksza niechęć przeciw Angielskiemu rządo-
wi we Francyi, iak po pokoju z Cesarzem.
Wszyscy zatrudniaią się nad sposobami
do ułatwienia niebezpieczney, al- świet-
ney przeciw Anglii wyprawy. Chociaż się
nawet niektórzy obywatele względem pro-
ponowanych sposobow myślą, omyłka ta
jest do darowania, ponieważ ona zgorli-
wości pochodzi."

Dyrektoryat nakazał wyrokiem swo-
im, aby się żaden Francuzki emigrant
pod karą obeyścia się z nim po woyskowe-
mu iako szpiegiem, na nowo nabytych
wyspach Weneckich, które zaokrąglenie
Corcyra stanowią, nie ważył się znajdować,
ani obsiadać. Tenże zakaz rozciąga się i
do Xży emigrantow. — Na owych wyspach

ma być, iak słyhać, uczyniona proba zaplantowania cukru.

Deputowani kantonu Berneńskiego, ukończywszy swoje poselstwo i gdy Angielski poseł Wickham sam Szwajcaryą opuścił, wyiechali z Paryża do Berna na zad.

Z Bonn i Kolonii przybyli tu deputowani z żądaniem przyłączenia tych krajów do Francji. — Dyrektoryat Cysalpiński kazał na honor jenerała Buonaparte medal wybić, który prezydentowi ciała prawodawczego, dyrektoryatowi, ministrom &c. tu przysłał.

Obywatel Aubin Champigny dawniej członek konu encyi, a teraz sekretarz legacyi w Madrycie, będzie przy poselstwie w Hadze użyty. — Księgarz Maret w pałacu równości, jest aresztowany, za to, że przeciwne rządowi pisma przedawał.

Tutejsze pisma rachują koszta, od zkoalizowanych mocarstw na wojnę przeciw nam od roku 1791 wydane, na 14,000 mill. liw.

Okół konstytucyyny po oddaleniu wielu członków, ma się zeowu w tym samym sposobie zgromadzać. — Od dni 10 zatrzymano około 18 postylionów. Te i inne pojedyncze mordy, przypisują zagranicznemu wpływowi.

Od Buonapartego armii nie zostanie tylko 20,000 we Włoszech. — W Bretanii i innych zachodnich okolicach posłakowano nowe zamachy do zrobienia wojny szuanów: 40 dawnych ich wodzów miano iuz w Laval i Renn aresztować. W Guingamp znaleziono rozkaz, mowi Poultier w swoim dzienniku, imieniem Ludwika XVIII od hrabiego Rochcot, kommandanta Bretanii podpisany, nakazujący posta-

wienia krolewskich kolonn w stanie marszu.

Z Rastadt d. 30. Listopada.

Przedwczorem wieczor o godzinie 8 udali się wszyscy deputowani Rzeszy pojedynczo do jenerała Buonaparte z wizytą i byli z naywiększą grzecznością przyjęci. Rozmowa jenerała była bardzo dowcipna, rozumna i o różnych przedmiotach, okazująca razem wielką znajomość historyi i rządu Niemiec. — Jenerał ten pracuje bardzo długo w nocy i nie wstaje aż o godzinie 11 przed południem, a je dopiero o 4. Jest chorowity i kąpał się iuz tu. Zaraz po swoim tu przybyciu kupił sobie konie i powoz w Strazburgu.

Hrabiowie Kobenzl i Lehrbach iuz tu przybyli, i nie brakuje do otwarcia kongresu tylko hrabiego Metternich, którego z niecierpliwością oczekujemy.

Wczoray oddawano wizyty pełnomocnikom Treilhard i Bonnier. Co dzieją przybywają tu ieszcze nowi posłowie Rzeszy. Dla Pruskiego posła F. Jacobi nąięto tu iuz wielkie mieszkanie.

Z Rastadt tegoż dnia.

Zamiana ratyfikacyi zawartego w Campo formido traktatu pokoju iuz między hrabią Kobenzl i jenerałem Buonaparte skuteczną została. — Obawiamy się zawsze o lewy brzeg Renu; mowy ministrow Francuzkich i jenerała Buonaparte wszystkie do tego zmierzają. Około Kel i Kniebis pracują Francuzi bardzo nad poprawieniem szafców.

W Nieprzytomności Arcy Xcia Karola kommanderujący jenerał Latour armią Cesarską przybył tu dla oddania wizyty jenerałowi Buonaparte. Jenerał Augereau jest tu także dla umowienia się o rozpo-

rządzenia wojskowego spodziewany. Wczoraj przybyły konie i bagaze jenerała Buonaparte z Włoch.

Jenerał Buonaparte po uczynioney zamianie ratyfikacyi został spieszno do Paryża wezwany, gdzie to albo 14 dni zabawi, przez co się trochę negocyacye opóźnią. Niemieckie deputacye będą się tym czasem z sobą naradzały. Mówią o wielkich w Rzeszy odmianach.

Szwedzkim ambasador w tych dniach nazad ztąd wyjedzie. — Od dwóch dni jest tu nadzwyczaj wesoło: po ulicach słycać ustawicznie tentent powozow.

Gdy dnia 28 jako w dzień mającego się otworzyć kongresu elektora Moguncyjskiego dyrektoryalny posel jenerałowi Buonaparte z resztą deputacyi Rzeszy wizytę oddawał, odprowadzał ich Buonaparte przy odchodzie do przedpokoiu, jenerał Berthier aż na schody, a jenerał adiutant aż do powozow.

Dzisiaj Cesarscy ministrowie hrabowie Lehsbach i Kobenzl, jenerał Meerfeldt, jenerał Latour, Moguncyjski posel baron Albini i Xcia Thura Taxis deputowany baron Vrintz iedli obiad u jenerała Buonaparte. Każdego z nich odprowadzał aż na ulice i nadzwyczaj jest grzeczny. — Buonaparte iedzie do Paryża, iak mówią, dla umowienia tam kampanii przeciw Anglii.

Z Austryackiego d. 29. Listopada:

Mówią o ożenieniu Arcy Xcia Karola z carką elektora Saskiego. Wspomniemy Xcę ma bydz iak słycać kommandantem i radcą nowo nabytych we Włoszech krajow i ma one urządzić.

Cesarska armia, procz tey, która do Włoch jest przeznaczona, rozchodzi się po iakichy części w kraju na zimowe leze.

Dla założenia węgielnego kamienia Cesarskiej marynarki będą w Austryackich portach morza Adryatyckiego 14 wojennych okrętow budować. Mówią, że hrabia Thura Neapolitański jenerał major, brat Cesarskiego kommissarja w Istrii, Dalmacyi i Krocacyi jest szafem Cesarskiej marynarki mianowany.

Z Hagi d. 2 Grudnia.

Wniosek reprezentanta Beyma, aby wszyscy urzędnicy przysięgę niegawiszi przeciw stadthuderowi, arystokracji i anarchii wykonali, został nikie nie odrzucony.

Wszystkie podane dotąd projekta dla zebrania do wystawienia nazad naszej marynarki potrzebnych summ, są nie do wykonania. Podano na nowo projekt wybierania 8 procentow na ten koniec od wszystkich rocznych iotrat w całej rzeszypospolitey.

Admirał de Winter i Meunier są w texel oczekiwani. — Duński posel P. Schubert powraca do Kopenhagi nazad, a hrabia Ahlefeldt przybędzie tu na jego miejsce. Słycać, że pierwszy ma do Madrytu poysć. — Z Liworna dowiadujemy się, że tam słone mięso dla Angielskiej flotty przysposabiaią, ktorey tam i w Neapolu oczekują.

Konwencyi naszej doniesiono, że w Petersburgu na rozne przychodzące towary wielkie cło nałożono, a szczeguluiey o kawe i cukier i maximum utozoo, zeby ani drozey, ani taniey ich nie przedawano. — Trypolitańscy korsarze z Weneckich okrętow zabrali, które pod bauerą Turcką z Trpestu wyszły.

Z Strazburga 30 Listopada.

Gazety nasze za bliskie ogłoszą wielkie bardzo odmiany w konstytucyi wielu

kantonów Szwajcarskich. W istocie dowiadujemy się z Bazylei, że tam na ostatniej stanu radzie P. Ochs, wniósł przemyślenie i zwrocenie konstytucyi do iey pierwiastkowych zasad, dla uniknienia rewolucyi. Wniosek ten, zdziwił mocno iego kollegow; lecz nie wiadomo co w okoliczności tej postanowiono. Udaią teraz pewną to być rzeczą, iż na mocy iednego z sekretowych artykułów zawartego w Udine pokoju, kanton Bazylejski weźmie od Cesarza Frickthal, a w zamian odstąpi rzeczypospolitey Francuzkiej niektórych swoich krajów w departamencie Mont Terrible leżących. — Strasburska kronika, mówi daleko więcej: donosi ona, że Bazylea Mühlhausen i kraj Wędow do rzeczypospolitey Francuzkiej przyłączone będą.

Z Medyolanu d. 25 Listopada.

Żona jenerała Buonaparte nie pojechała z nim. — Jenerał Kilmain komentuje tymczasowo armią Włoską. — Wojska nasze w 10,000 idą przeciw Papieżowi i już przeszły Rimini pozawczoraj wyszło stąd jeszcze 4000 ludzi z legionow Polskich, którzy wzmocnić ie mają. W tych dniach oczekniemy wiadomości o wkróczeniu do państw Papieżkich armii Cysalpińskiej, jeżeli Jego Świątobliwość w oznaczonym mu czasie nie uzna rzeczypospolitey; mowią także, iż rząd nasz formuje sobie 30 millionow pretensyi do Jego Świątobliwości, to jest: długow, które Papież zrobił w trzech legacyach do naszej rzeczypospolitey wcielonych. — Pomiedzy nowemi naszymi ustawami, które jenerał Buonaparte przed swoim wyjazdem potwierdził, jest iedna ustawa, która dla uprzedzenia złych skutkow, które-

by zrodzić mogło nadużycie nieograbionej wolności druku w wzrastającej rzeczypospolitey, poddaie policją typograficzną przez czas roku iednego, rachując od zawarcia ostatecznego pokoju pod czuność i dozor wykonawczej władzy. Ustawa ta jest iabłkiem niezgody między dyrektorjatem naszym i ciałem prawodawczym. Ciało prawodawcze na dniu 21 z temiż samemi formalnościami, iak ciało prawodawcze we Francyi rozpoczęło swoje selsye. Dzień 22 był użyty na przepisanie środków ostrożności, dla ubezpieczenia i wżywność opatrzenia naszych fortec to jest: Mantui, Peschiera i Ferrary &c. Dnia 23 na wniosek jednego członka rada młodszych oświadczyła, iż ustawa, o której powyżey mowiliśmy, jest przeciwna konstytucyi.

Z Madrytu d. 2. Listopada.

Powaga Xcia pokoju, od czasu ożenienia iego z Xiężniczką krwi krolewskiej, co raz bardziej się wzmacnia; za iego wpływem całkowita prawie w administracyi nastąpiła odmiana. Urzędy ministrow skarbu, woyny i marynarki objęli przyjaciele Xcia, ale zdadni i szacowani ludzie: są oni wszyscy z partyi znanej w Madrycie pod imieniem partyi Francuzkiej, i ci, którzy się przyłożyli do ocalenia Hiszpanii, przez wczesne oświadczenie się za pokojem. Te pewne szczeguły służą za odpowiedź fałszywym baśniom niektórych Angielskich gazet, które utrzymują, iakoby gabinet Madrycki nowe rozpoczął z gabinetem St. Jamu negocyacye dotyczące do utworzenia nowych z Anglią związkow i odnowienia nieprzyjaznych krokow przeciw rzeczypospolitey Francuzkiej. Pokazuje się przeciwnie, iż pozwala na prze-

chód wojsk rzeczypospolitey idących na podbicie Portugalii, jeżeli dwór Portugalski pod jakimkolwiek warunkami nie dokupi się pokoju; i w takowym przypadku, Portugalia stałaby się może częścią przeznaczoną dla Hiszpanii, w nowym Europy podziale. P. Cabarrus był podany za kandydata do urzędu ministra skarbowego, lecz pomimo względów, które ma u dworu Madryckiego, nie otrzymał tego urzędu,

Z Bruxelli d. 30. Listopada.

Korpus jenerała Goulus od 6000 ludzi, które Ehrenbreitstein blokowało, maszeruje teraz do Dunkierki, a jenerałowie Chateauf, Randon i Duhem we 12,000 ludzi do Brest. Cztery regimenta lekkiej jazdy są oprócz tego tam przeznaczone. Z 150 tysięcy ludzi, które do Anglii wylądować mają, będzie Buonaparte głównym korpusem na brzegach Bretanii kommanderował, jenerał Desaix drugie korpus na brzegach Normandyi, a jenerał Bernadotte, trzecie na brzegach Flandryi. Przed kilką dniami przebiegł tedy Pruski kuryer z depeszami do rządu Francuzkiego.

Z Udine d. 20. Listopada.

Teraz zaczynamy trochę oddychać; niema już więcej o rzeczypospolitey Weneckiej mowy. W wieku 5 wiona ona była swox despotyczny byt. Gotowi Attili, a w wieku 18 winna swe zniszczenie Korsykańowi Buonaparte. Testament nieboszki prędko był zrobiony: Francuzi wzięli ruchomości, a Cesarz stojące iey dobra.

Z Madrytu d. 17. Listopada.

Nasz terażniejszy ambasador w Paryżu margrabia del Campo jest odwołany i hrabia Cabarrus zaufany przyjaciel Xcia

Pokoju i oyciec Pani Tallien jest na iego miejsce mianowany. Margrabia del Campo otrzymał tytuł konsyliarza stanu. Dwór nasz posyła ministra do rzeczypospolitey Cysalpińskiej P. Okariz konsul nasz jenerałny w Paryżu idzie jako poseł do Niemiec. Na miejsce terażniejszego inkwizitora wielkiego jest nowy mianowany.

Z Genui d. 18. Listopada.

Obywatel Rogen pełnomocnik nasz przy jenerale Buonaparte w Medyolanie, po odjeździe iego ma w tymże samym charakterze zostać przy rzeczypospolitey Cysalpińskiej.

Dwór Turyński sposobi się do iak najświetniejszego przyjęcia Francuzkiego jenerała, gdy przez to miasto przejeżdżać będzie. Pomiedzy podarunkami, które monarcha przeznacza dla niego, jest piękny koń, wspaniale przybrany, z bogatym siodłem i dwiema brylantowanemi pistoletami, które dziad panującego dziś króla miał w czasie kampanii 1746 roku.

Z Landau d. 26. Listopada.

Drzewo wolności naszczepiają w całym palatynie; ostatniey szrody naszczepiono go w Weingarten i Edenkolen. W tym ostatnim miejscu patryoci natychmiast uformowali narodową gwardyą z 225 ludzi. Teraz chcą prosić jenerała Augereau, aby im dozwolił się uzbroić dla bronięcia się przeciw wewnętrznym nieprzyjaciółom i utrzymania policyi w ich okolicach. Dzisiaj szczepić będą drzewo wolności w Haslach, i w Kircheim-Poland; we Wtorek w Durheim, a w następującą środę w Alzey. Podobney czynności nastąpią we wszystkich miejscach na lewym brzegu Renu.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W E S R Z O D E D N I A 20. G R U D N I A 1797.

Z *Neuwiedzkiej gazety d. 1. Grudnia.*
*Rozmowa Cezarza Leopolda II. z Fryde-
 rykiem Wilhelmem II. Krolom Pruskim
 na Elizeyjskich Polach.*

Leopold. (Widząc wysiadającego kro-
 la Pruskiego z todzi Charaona.) Ah coż ja
 widzę? Krolu! ty jesteś? iakiz los...

Fryderyk Wilhelm. Ja jestem kochany
 Leopoldzie! Los skażytelności mnie tu
 przyprowadził.

Leopold. (Sciskając go.) Ah iakże się
 Fryderyk Wielki ucieszy; wczoray mowi-
 łem z nim, on wiedział, że tu przybę-
 dziesz.

Fryderyk Wilhelm. Jest może zły, iż
 moje woyska w roku 1787 w prowadziłem
 do Hollandyi. Czynność ta, miała wielki
 wpływ do rewolucyi Francuzkiej i do
 z nienawiedzenia stadhudera Hollendrom.

Leopold. Kochany Krolu! tu jest wszy-
 skto zapomniane. Nie chcę ci nawet wy-
 rzucać, żeś całkiem umowę naszą w Pil-
 nitz przestąpił; dom Austryacki z Rzeszą
 na Szampanią, w niszcząca woynę wpro-

wadził, i gdyśmy w nią weszli, ty nay-
 piękniejszym sposobem cofnąłeś się i po-
 koy zrobieś. Wiesz dobrze, iż wiele rze-
 czy przewidziałem, iż nigdy nie chciałem
 na atakowanie Francyi zaczepnie zezwo-
 lić. Wiedziałem dobrze, że mnie porzu-
 cisz, i lecieli się nie uda. Przewidzenie mo-
 je spełniło się. Lecz te rzeczy nie naru-
 szają na Elizeyjskich polach przyjaźoi: tu
 jesteśmy wiecznemi przyiaciołmi, ponie-
 waż wiecznie szczęśliwemi być chcemy.

Fryderyk Wilhelm. Gabinet, polity-
 ka, ministrowie...

Leopold. Rozumiem cię; niestety! po-
 lityka tyle sobie pozwolila, iż wszyscy na
 tym cierpiemy i ieszcze może więcey cier-
 pieć będziemy. Polityczna niezgoda i po-
 lityczna dienawieść wyniosła do tego stop-
 nia Francyą, iż wszyscy iey przyiaciołmi
 być musimy, chociaż iey zasady są
 przeciwne naszym. Stry tyoy Fryderyk
 wielki przeczyta ci w tey materyi swoią
 lekcyą.

Fryderyk Wilhelm. On musi z meoy

polityki bydź kontent; powiększyłem bar-
dziej iak on Prussy. Anspach i Bareuth,
potym południowe i zachodnie Prussy są
pamiętnikiem mego panowania.

Leopold. Lecz niestety! dwie trzecie
części Polskiej, i piękna, zyskowna i do-
brze zagospodarowana Kurlandya sta-
ły się także pamiętnikiem Rosyjskiego
powiększenia. Według mego mniemania,
dalekoby lepiej było, gdyby Polska w ca-
łości była została; była ona ścianą mię-
dzy nami wszystkimi; była nie szkodli-
wym przedziałem między naszymi kraja-
mi, i ochraniała kłutni z sąsiedztwa. Do-
bry Fryderyku Wilhelmie! pierwszy iey
podział pod twoim stryiem, był iuz poli-
tycznym zgorzeniem; Fryderyk W. po-
znaie to teraz.

Fryderyk Wilhelm. To powiedział
mi także stary Herzberg, i w piśmiech swo-
ich nawet po śmierci zostawił.

Leopold. No dajty. — Dom Austryak-
ki nie prowadził wojny dla odzyskania
Niderlandow, które mu ciężarem były,
ale dla otrzymania za nie nadgrody. Tę
odebrał teraz w Wenecyi.

Fryderyk Wilhelm. Dosyć drogo!

Leopold. Przez Niderlandy wyrwano
ciału politycznemu Austryi wielki kołec z
nogi. Skutek zaś taki, iż gdy Austrya nie
będzie sąsiadem Francyi, stanie między
niemi polityczna zaszczość. Lecz co do al-
liansow, te inaczej się obrocą. Prussy bę-
dą się Rosyi trzymały, a Rosya Anglii;
więc Prussy będą także w Angielski al-
lians woiagnione. Przeciw temu zjedno-
czeniu zwiążą się zaraz Francya, Austrya
i Turek. Mozesz sobie więc wystawić,
że najpierwsze ruszenie Francuzow bę-

dzie przeciw Prusom, i kochany Królu!
czas ten może iest nadto bliski. Zobaczysz,
iż Francuzi wnet nalegać będą, i nalegać
muszą, aby porty Hamburga, Bremen i
Lubeki dla Anglikow zamknięte zostały.
To będzie najpierwszym niezgody iabł-
kiem, a reszta w krotce nastąpi. Fran-
cya nie da w żaden sposób swej sławie
ubliżyć, a szczegulniey tam, gdzie
idzie oupokorzenie Anglii. Ina ow czas
polityka tak się pomięsza, że chyba iedna
opatrzność Boska może rozlew krwi ludz-
kiej wstrzymać.

Fryderyk Wilhelm. Ja obawiam się
więcey zasad republikańskich, iak broni.

Leopold. Oboyga, kochany Królu, o-
boyyga, potrzeba się obawiać; lecz ta bo-
iażń nie iestże w twoim osobnym pokoju
zaszczepiona? nie tam że! swie żródło
ma?

Fryderyk Wilhelm. Któżby myślał o
Wenecyi? Ktoby był rozumiał, że Thugut,
tak politykę pociągnie, że Francuzi muszą
zaboydź Wenecyą, dla oddania iey Au-
stryi w nadgrody za Niderlandy? Ja uo-
żyłem się tajemnym artykułem w traktacie
Bazyleyskim, że Francuzi nie dopuszczą,
aby Austrya Bawaryą wzięła; ale Wene-
cya nikomu na myśl nie przyszła.

Leopold. Polityka ma nie zgłębione
wybiegi, nie zgłębione źródła. — Austrya
mówiła zawsze o Bawaryi, aby oddalić
podeyrzenie o Wenecyi, o ktorey myśla-
ła. Wszyscy politycy bili przeciw Bawa-
ryi, a Wenecya, o ktorey nikt nie myślał,
była na celu. Dla dopięcia tego potrzeba
było Medyolan, Mantuę i aż do Gratz
odstąpić, i wszystko to poświęcono i We-
necya iest nasza.

Fryderyk Wilhelm. O polityko! o *Leopold.* Teraz przychodzi do poko-
Luchesini! o Thugut! o Buonaparte! Tak iu z Rzeszą, lecz i tam nowe zdarzenia pa-
iest Leopoldzie Celsarzu! ugodzono się, lityczne się pokażą.
odebrano pożądaną nadgrode.

D O N I E S I E N I A.

Wieś Sidzina w Myslenickim cyrkule do funduszu religii należąca, d. 1go lu-
tego roku przysłego 1798 we Lwowie w kancellaryi C. K. dobr kameralnych admini-
stracyi o godzinie 9 z rana przez publiczną aukcyą naywięcey podaiącemu przedana
będzie.

Fiskalna czyli nappierwey wywołać się mająca cena wynosi 12381 zł: ryń 11.
kr. zatyń każdy chęć kupienia mający Rytgeldem czyli vadio od 1238 zł. ryń. 7 kr.
bez domagania się za to prowizyi, opatrzonym bydź powinien.

Rubryki intrat są.

1092 trzyciątych dni pańszczyzny po 7 $\frac{1}{2}$ kr.	136 zł. ryń. 30 kr.
2816 piesctych dni pańszczyzny po 3 kr.	140 . . . 48 kr.
4 kopy 45 iay, kopa po 10 kr.	. . . . . 47 $\frac{1}{4}$ kr.
12 korcy owsa czynszowego po 1 zł. kr.	12. . . . .
47 kapłunow po 7 $\frac{1}{2}$ kr	5. . . . . 5 $\frac{1}{2}$ kr.
93 łokci przedzy po 1 $\frac{1}{2}$ kr.	2. . . . . 20 $\frac{1}{8}$ kr.
Czynsz gruntowy w gotowiznie	7 . . . . . 42 $\frac{1}{8}$ kr.
Od 134 morgow 351 □ sążni pola	255. . . . . 31 $\frac{1}{8}$ kr.
37 detto 505 detto łaki	52. . . . . 17 $\frac{1}{8}$ kr.
Dochođ z propinacyi po odtrąconym czopowym	68. . . . . 25. kr.

summa intrat . . . 682 . . . 14 $\frac{1}{4}$ kr.

Rubryki wydatkow

Dominikalny podatek	30 zł. ryń. . . . .
Woytowi na wsi	4 . . . . .
Koszty na rząd, czyli Regię	68. . . . . 13 $\frac{1}{8}$ kr.

summa wydatkow . . . 102 . . . 13 $\frac{1}{8}$ kr.

Odrzuciwszy te wydatki od wyżey wyrażonych docho-

dow zostaię czysiey intraty	580 . . . . . 1 kr.
Które po pięć od sta rachuiąc czynią kapitał	11600 . . . . . 20 kr.
Do tego cena lasu	192 . . . . . 55 kr.
i taxa budynkow potrzebnych po	587 . . . . . 56 kr.

summa tedy całego kapitału iest . . . 12381 . . . 11 kr.

Opisanie tey wsi razem z otaxowaniem i wyrażnym dochodow wyrachowaniem
każdy chęć kupienia mający w kancellaryi C. K. dobr kameralnych administracyi we
wschodniej Galicyi każdego dnia przyrzec może, które też akta wdzień aukcyi przy
przezytaniu przedaży kondycyi wszystkim zgromadzonym chęć kupienia mającym do
przezyrenia podane będą.

Od Ces. Kr. dobr kameralnych administracyi we wschodniej Galicyi.

W Lwowie dnia 4go listopada 1797.

Leopold Haysler, dyrygujący administracyi wójunkt.

Nomine Cas Reg. Nobilium Fori Cracoviensis Galitię Occidentalis. Domino
Ignatio Szczurowski olim Vincentii Szczurowski steriliter fatis celsi fratri, medio præ-

sentis Edicti hisce insinuatur, quod nimirum Dominus Benedictus Grądkowski ad forum hocce Cracoviense adversus eundem in causa puncto Causę per olim Viuc. Szczerowski intuitu solutionis quotę 158 Nummorum intentatę, in integrum Restitutio- nis, se a nexu Solutionis eliberationis Chyrographi super eadem quota, exarati res- cissionis, & levatę quotę 68 Nummorum Comportationis libellum porrexerit, judici- que opem quoad id justitia exigit imploraverit Cum autem forum hocce ob ignotum ejus habitationis locum, vel plane a Caes. Regiis hęreditariis terris absentiam ipsi Domino Ignatio Szczerowski hic loci degentem Advocatum Ignatium Beidowski ipsius periculo, & impendio qua Curatorem constituerit, quocum etiam lis contestata in con- formitate pręscripti pro Caes. Regiis hęreditariis terris Judiciarii Codicis agitabitur, atque etiam terminabitur, ideo ipse hisce finem in eum admoetur, ut tempore adhuc opportuno scilicet, in termino 90 dierum ipse compareat vel Curatori dato, si quę forte haberet, juris sui adminicula tempestive transmittat, vel denique alium quem- piam Mandatarium constituat, foroque huic denominet, & pro ordine pręscripto ea juris adhibeat media, quę ad eujus causę defensionem maxime efficacia ejus judica- verit, ut pote, quod secus adversę fors cunctationis suę sequelę sibi met ipsi sint in- putandę, Ita enim sanciunt pręscriptę pro Caes. Regiis hęreditariis terris leges.

*Ex Consilio Cęs. Regii Fori Nobilium Galitię
Occidentalis Cracovię die 27 Nov. b. 1797.*

Elsner.

Auersperg mp.

Piekarski.

Jos. Nob. a Cronenfels mp.

Nomine Cęs. Reg. Nobilium Fori Cracoviensis Galitię Occidentalis Magnifico Carolo Głębocki anteacto Confęderationis Cracoviensis generali Consiliario, medio pręsentis Edicti hisce insinuatur, quod nimirum Dominus Carolus Kregczyk advoca- tus provincialis qua ex officio constitutus Curator, ad lites nomine successorum Josephi Hietzgeri, viduę Theresię, & minorenium Joannis, Georgii, & Josephi Clementis agens ad forum hocce Cracoviense adversus eundem in causa puncto solutioni summę 1800 f. p. c. s. c. libellum porrexerit, judicique opem quoad id justitia exigit implo- raverit Cum autem forum hocce ob ignotum ejus habitationis locum, vel plane a Caes. Regiis hęreditariis terris absentiam ipsi, Domino Carolo Głębocki hic loci degentem advocatum Mathiam Szeliski ipsius periculo, & impendio qua curatorem constituerit, quocum etiam lis contestata in conformitate pręscripti pro Caes. Regiis hęreditariis terris Judiciarii Codicis agitabitur, atque etiam terminabitur, ideo ipse hisce finem in eum admonetur, ut tempore adhuc opportuno nempe in termino 90 die- rum ipse compareat vel curatori dato, si quę forte haberet, juris sui adminicula tempestive transmittat, vel denique alium quempiam Mandatarium constituat, foro- que huic denominet, & pro ordine pręscripto ea juris adhibeat media, quę ad causę suę defensionem maxime efficacia esse judicaverit, ut pote, quod secus adversę fors cunctationis suę sequelę sibi met ipsi sint inputandę, Ita enim sanciunt pręscri- ptę pro Caes. Regiis hęreditariis terris leges.

*Ex Consilio Cęs. Regii Fori Nobilium Gallitię
Occidentalis Cracovię die 22. Novemb. 1797.*

Elsner.

Auersperg,

Piekarski.

Darowski.

Oznaymuie się Publiczności, iż dnia 19 miesiąca grudnia rokn bieżącego 1797 W. Maciey Mi- gurski polselsor wsi Borek pod Klimentowem w cyrkule Sandomirskim, wykonał przysięgę przed Try- bunaldem J. C. K. Mei Gallicyi zachodniej na Jeumetre sądownego teyże prowineyi.